

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 99

číslo: 35

1. září 2019

Cena: 8 Kč

Podivuhodný svědek víry

Již jen nemnohé se uchovalo z osobních vzpomínek zakladatelské generace církve. O jednu, vadnoucí v čase a vztahující se k válečné době, dochovanou z vyprávění mého otce Josefa Píchy, bych se rád podělil se čtenáři.

Na přelomu let dvacátých a třicátých graduovali první absolventi vysokoškolského studia již plně ve vlastním bohosloveckém studijním programu mladé církve. Byli to schopní abiturienti se slibnými odbornými předpoklady. Vždyť téměř každoročně jeden, ba i dva získali pozvání a stipendium ke studijnímu pobytu, dnes zvanému stáž (stint), na některé theologické fakultě německé, švýcarské, i v jazykové oblasti anglické.

K pozvání bývala ale začasť připomenuta rada, působící malý zádrhel. Pro úspěšné zvládnutí programů výuky jim hostitelé doporučovali osvojit si důkladnou znalost základů hebrejštiny či dalšího starověkého jazyka Blízkého východu. Pravda, posluchačům se dostalo sporadické výuky tohoto jazyka v rozsahu takovém, jaké byly tehdy dané možnosti prvních pedagogů na fakultě působících. Radili se tedy se svými učiteli, jak daný problém v časové tísní zvládnout. Požádat o pomoc pedagogy z katolické fakulty UK nepřicházelo v úvahu pro dobovou rozjitřenou mezikonfesijní atmosféru. Byli zde ovšem odborníci ze sekulární oblasti, soustředění v Orientálním ústavu, nadšení a renomovaní badatelé, kteří však na výdaje svého výzkumného či pedagogického působení mnohdy čerpávali granty jen „z vlastní kapsy a záře jitřních

červánků...“ Tedy cesta neschůdná. Tatínek, který na fakultě přednášel liturgický zpěv a duchovní hudbu, tehdy dostal nezvyklý nápad. Požádal svého někdejšího učitele hebrejštiny a osobního přítele, zda by se mohl v tomto směru angažovat...

A tak se objevil jednoho pozdního odpoledne v posluchárně fakulty štíhlý pán pronikavých očí, s plnovousem, oblečen v dlouhém kaftanu, zdoben černou rabínskou fedorou, zčásti zakrývající pramínky tmavých pejsů a opásán malým bílým tefilímem. Představil se uzaslým posluchačům kultivovanou češtinou i vzdělanou herderovskou němčinou a nabídl konzultaci základů hebrejštiny. Pro uklidnění poněkud napjatého ovzduší posléze dodal: „Víte, já se oblékám v občanském oděvu pro přednášky i na veřejnosti vždy, s výjimkou věroučných svátků. Máme jich ale mezi chasidy pozhnaně!“ Účastníci v úsměvech roztáli a spolupráci vřele uvítali.

Otto (Gabriel) Muneles (1894-1967) byl eminentní český judaista, klasický filolog, znalec Talmudu a hebrejské mystiky, z přední pražské židovské rodiny, jež tradovala svůj původ až k samotnému rabínu Jehudovi Löwu. Studoval na pražské německé univerzitě, kde se původně věnoval klasické filologii. Na počátku 1. světové války se

Dokončení na str. 3

Památník bitvy o Británii v centru Londýna zobrazuje v sérii reliéfů různé klíčové okamžiky známé bitvy. Ukazuje nejen letecké souboje a piloty, ale i ukrývající se civilisty. Vedle reliéfů jsou na památníku i jména pilotů z 15 zemí včetně Československa, kteří v létě a na podzim roku 1940 odvrátili snahu Hitlerova letectva opakovat nebe nad Británií a umožnit tak německou invazi. Zdroj obrázku: Pixabay.com

Před osmdesáti lety propukla 2. světová válka

Přesně před osmdesáti lety, 1. září 1939, vtrhla německá armáda do Polska a rozpoutala tak největší válečný konflikt v dějinách lidstva. Válka, trvající dlouhých šest let, probíhala v Evropě, v Africe, na Blízkém i Dálném Východě, na obou oceánech; bylo v ní zapojeno téměř 50 států, což tehdy představovalo 80 % obyvatel zeměkoule. Podle některých odhadů zahynulo ve válce, v níž figurovaly hlad, poprav, nucené nasazování lidí, plynové komory a další strašné plány, až 80 milionů lidí.

Mezi námi dosud žijí ti, kdo stíny válečných hákových křížů, hřmění děl a výbuchy bomb pamatují.

A mluví o svých vzpomínkách i dnes, kdy ve světě stále existují nejrůznější lokální konflikty a boje, hrozby násilí a terorismu, ale i dezinformace a různé formy propagandy, a tak nutnost zápasu proti tomu všemu předávají dalším generacím...

Český lid vystoupil proti německé okupaci v den 21. výročí vzniku samostatné Československé republiky, 28. října 1939. K největší demonstraci došlo v Praze, kde v ulicích protestovalo na 100 000 lidí. Rozsahem akcí byli zaskočeni sami nacisté, kteří užíli proti protestujícím ostré střelby. Té padli za obětí dělník Václav Sedláček a mladý medik Jan Opletal. **red**

Pochodem proti totalitě

V Čechách i na Slovensku si lidé ve středu 21. srpna opět připomínali přelomové okamžiky sovětské okupace z 21. 8. 1968 a zároveň 50 let od události z 21. srpna 1969, kdy došlo k rozeznání občanských protestů policií, armádou i Lidovými milicemi. Desítky až stovky lidí byly tehdy zraněny, pět mladých lidí bylo zastřeleno. V rámci vzpomínkových akcí se v průběhu celého dne konaly pochody, pokládaly květiny a zapalovaly svíčky na místech spojených s tehdejšími událostmi. **red**

Snímek zachycuje pochod v pražských ulicích, který začal na Václavském náměstí a mířil na Pražský hrad. (foto: JH)

Koncert židovských písní v Peruci

V pátek 16. srpna uspořádal Spolek na obnovu židovských památek ve spolupráci s NO v Peruci koncert židovských písní v podání pěveckého sboru „Rimon“ z Prahy. Tento projekt byl součástí Dne židovských památek. Perucká modlitebna se zaplnila lidmi do posledního místa. Pěvecký sbor, který vede Dana Krausová, si přišli poslechnout místní i hosté z různých míst, včetně zahraničních návštěvníků. Jedna z členek souboru nás provedla židovským rokem, seznámila posluchače s židovskými svátky a zvyky. Přednesené písně vždy souvisely s příslušným svátkem. Zpěv doprovodila hra na harmoniku a flétnu. Na koncert navázala beseda s Annou Krausovou, členkou NO Peruc a studentkou judaistiky na HTF UK, která zmapovala život židovských rodin na Perucku před holocaustem. Akce, která měla velmi dobrý ohlas ve veřejnosti, byla uspořádána díky finanční podpoře městyso Peruc. Organizačně ji zajistil br. kazatel Ivo Kraus a spolupracovníci z náboženské obce. **Helena Smolová**

Pozvánka 51. výročí

Husův sbor Církve československé husitské ve Vršovicích si vás dovoluje pozvat na výstavu fotografií k připomenutí 51. výročí přepadení a následné okupace Československa komunistickými vojsky států tzv. Varšavské smlouvy v srpnu 1968. Fotografie byly pořízeny na pražských i mimopražských ulicích tehdejším žákem 8. třídy Základní devítileté školy a začínajícím fotoamatérem Richardem Ullmanem a následně po několika desetiletích technicky zrestaurovány fotografem Jiřím Foglem.

Výstava bude k vidění v našem kostele ve Vršovicích (Moskevská 34, Praha 10) od úterý 27. srpna do konce září, a to vždy v pondělí od 9.00 do 12.00 hod. a od 13.00 do 17.00 hod., v úterý od 12.00 do 17.00 hod., ve středu od 9.00 hod. do 12.00 hod. a od 13.00 hod. do 18.00 hod. a v neděli od 9.00 hod. do 12.00 hod.

Za podpory

**Městská část
Praha 10**

Husův sbor
Církve československé
husitské ve Vršovicích

Kalendář Blahoslav 2020

Nezapomeňte si objednat Kalendář Blahoslav 2020, a to buď písemně na adrese: prodejna Blahoslav, Praha 6, Wuchterlova 5, 160 00, e-mailem: prodejna.blahoslav@ccsh.cz, telefonicky: 220 398 117 či přes SMS 724 142 467. Informace o tomto kalendáři, jenž zohledňuje významné výročí naší církve příštího roku, jsme přinesli v několika posledních číslech časopisu. **redakce**

Objevy na úpatí Judských hor: Archeologové objevili Siklag, pelištejský úkryt krále Davida

V Izraeli není ani letos nouze o archeologické objevy - a spekulace. Archeologové nově prohlašují, že objevili Siklag, kde se podle Bible ukrýval král David před králem Saulem. A po mnoha letech se sem podle knihy Nehemjáš uchýlila část navrátilců z babylónského zajetí. Toto důležité místo hledali výzkumníci už po desetiletí. Přitom neutichají odborné spory o existenci těchto biblických postav. Bible líčí politickou krizi mezi králem Saulem a jeho někdejší oblíbenecem Davidem, jehož prorok Samuel pomazal novým králem.

Vyvrcholila v boj na život a na smrt. „David si řekl: ‚Kteréhokoli dne mohu být zahuben Saulovou rukou. Ne-zbývá mi nic lepšího než uniknout do pelištejské země.‘“ - Útočiště našel u pelištejského krále Akíše, který mu dal k přebývání městečko Siklag. Zde David pobýval, a také o toto město bojoval, až do Saulovy smrti, kdy převzal vládu.

Tým z Hebrejské univerzity v Jeruzalémě v pondělní zprávě ze dne 8. července prohlásil, že Siklag je nyní objeven. Nachází se podle

nich v oblasti Chirbet al-Rai na úpatí Judských hor. Zatím je jisté, že se jim podařil objev pelištejského města z 12.-11. stol. př. n. l., které se v 10. stol. změnilo v zemědělskou osadu. Potvrdila to radiokarbonová metoda i styl zdejší keramiky. Našlo se zde asi 100 kusů dobře zachovaných hliněných nádob.

Ze staršího období se zde našly stavby z masivního zdiva, s tyčičkami uložitými (deputy) zásobních nádob, jídelního nádobí a olejových lamp při základech. Ty některé archeologové považují za rituální oběť, kterou Pelištejci (i další starověké národy) prováděli při započítí stavby domu.

Později ale sídliště upadlo a přeměnilo se na zemědělskou osadu. Nálezy z této vrstvy podle archeologického týmu nesou „typicky izraelské rysy“, zejména pokud jde o keramiku s červeným, ručně nanášeným dekorem. Právě tato zemědělská osada se měla stát podle badatelů útočištěm krále Davida a jeho přívrženců.

Archeologové tvrdí, že u Galilejského moře našli kostel apoštolů

Archeologové věří, že pravděpodobně našli kostel apoštolů, který podle tradice byl postaven nad domovem učedníků Petra a Ondřeje ve vesnici Betsaida. Dnes je součástí přírodní rezervace Bteikha u Galilejského moře, informuje Haaretz.

Archeologové z Kinneret Academic College a Nyack College v New Yorku uvedli, že židovská vesnice v Betsaidě, na které bylo postaveno římské město Julias, je mnohem větší, než se očekávalo.

Na místě známém jako el-Araj se našly zbytky velkého byzantského kostela. Nejvýraznějším ukazatelem jsou zlatené, skleněné, mozaikové dlaždice, říká prof. R. Steven Notley ze soukromé křesťanské vysoké školy v New Yorku pro Haaretz. „Ty jsou určené pro mozaiku na zdi a objevují se pouze v kostelích,“ dodal. Doposud byly vykopány pouze jižní místnosti kostela. Ptačí pohled na strukturu však také podporuje teorii, že na místě stál kostel. Je to kvůli západovýchodní ose a rozdělení na centrální část se dvěma uličkami, vysvětluje profesor Mordechai Aviam z Kinneret Academic College.

Archeologové také našli mozaikové podlahy, části ze střešy charakteristické pro velké budovy a fragment zobrazující kříž. „Je to historická tradice, kterou máme, a není žádný dobrý důvod k tomu, abychom ji zpochybňovali,“ řekl Notley pro Haaretz.

Kostel je zmiňován například v pamětech bavorského biskupa Willibalda, který v roce 725 navštívil oblast Galilejského jezera. „Během své pouti navštívil i místo nazývané Betsaida, kde stála bazilika. Ta měla být postavena nad domem Ježíšových učedníků Petra a Ondřeje,“ citovala CNN z prohlášení Centra pro studium starověkého judaismu a křesťanství.

Zdroj:

Židovský tiskový a informační servis - www.ztis.cz.

Král Saul útočí na Davida. Olej na plátně. Dílo italského barokního malíře Giovanniho Francesca Barbieriho známého jako Guercino.

Zdroj commons.wikimedia.org

Nad Písmem

O pýše i hrdosti

L 14,1.7-14

Z kazatelského plánu

12. neděle po svatém Duchu

Budu zpívat Hospodinu po celý svůj život, svému Bohu zpívat žalmy, dokud budu. Kéž mu je příjemné moje přemítání! Hospodin je moje radost.

(Žalm 104,33-34)

První čtení: Sírachovec 10,12-18

Tužby pro dobu po Duchu svatém (IV):

1. Abychom v boji s pokušením a hříchem u Pána církve pomoc hledali a nalézali, modleme se k Hospodinu.
2. Abychom byli uzdraveni z duchovní slepoty a moci Boží se otevřeli, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, ty jsi věrný ve svých slibech a ryzí ve své pravdě. My však ze strachu nebo z vypočítavosti často lžeme a převracíme právo. Prosíme tě, pomoz nám, abychom slovem i skutkem šířili pravdu a konali spravedlnost! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Židům 13,1-8.15-16

Evangelium: Lukáš 14,1.7-14

Verše k obětování: Žalm 102,16-17

Verše k požehnání: Přísloví 25,6-7

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, děkujeme ti, že nás u svého stolu obnovuješ chlebem života a kalichem spasení. Dej, ať zakotvení ve tvé pravdě a lásce pomáháme jedni druhým! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 134, 150, 41, 104, 162, 167, 307

V Lukášově evangeliu můžeme najít Ježíšovo známé podobenství o svatbě a zasedacím pořádku, které je namířeno proti pyšným a příliš sebevědomým lidem. „Pozve-li tě někdo na svatbu, nesedej si dopředu; vždyť mezi pozvanými může být někdo váženější, než jsi ty (...) Neboť každý, kdo se povyšuje, bývá ponížěn, a kdo se ponizuje, bývá povýšen.“

Díky tomuto podobenství křesťanství považuje pýchu za jeden z nejhorších hříchů člověka a původ všeho zla na zemi. Souhlasím s tím, že pýcha je hlavním problémem lidstva. Mnohé civilizace, které tu byly před námi, zanikly. Zajímavé, že zanikly ve chvílích svého největšího rozkvětu a blahobytu, kdy měly všeho dostatek, netrpěly nouzí, lidé byli šťastní a spokojeni... Možná jejich zánik souvisel s tím, že si až příliš věřili. Až příliš důvěřovali svému umělému světu. Byli až příliš pyšní.

Ve Starém zákoně je psáno: „Pýcha člověka začíná tím, že odpadne od Hospodina a odvrátí své srdce od toho, kdo je jeho tvůrcem.“ (Sir 10,12) To je možná jeden z nejdokonalejších popisů vzniku pýchy. Člověk odvrátí své srdce od toho, kdo je jeho tvůrcem. Snadno si představíme někoho, kdo je povýšený, namyšlený, kdo si o sobě myslí něco víc, než je. Lidé jsou pyšní na své schopnosti, na své děti, na svoji sílu či inteligenci, na svoji krásu či na svůj majetek. Na jednu stranu na tom není nic špatného, slovo pýcha klidně můžeme nahradit slovem hrdost v tom dobrém slova smyslu, ale ve chvíli, kdy

přestaneme vnímat svoji pozemskou konečnost a soustředíme se jen na svou dokonalost, začneme být sami sobě bohem, začneme být opravdu pyšní.

Naše současná civilizace je orientovaná na výkon, na zisk a prestiž. Člověk musí být úspěšný a sebevědomý, znát svou cenu. Je mnoho lidí, kteří se školí v tom, jak získat sebevědomí, jak si věřit. Když zadáte do internetového vyhledávacího slova „sebevědomí“, hned vám vyběhne spousta nabídek na školení, na knihy, na kouče, kteří chtějí ze zakřivených a tichých lidí vyrábět stroje na úspěch a výkon. Jistě je mnoho lidí, kterým by taková školení prospěla. Nízké sebevědomí a vlastní podceňování nás zbytečně připravuje o radost ze života. Ale pak jsou také lidé, kteří nic takového nepotřebují, protože všechno vědí, všude byli, od všeho mají klíče, nebo aspoň vědí, kdo je má. Jen mám pocit, že často si člověk zaměňuje sebevědomí s pýchou. Přitom je docela dobře možné být sebevědomým a zároveň pokorným, tedy nepyšným člověkem. Jen musíme poznat tu hranici mezi pýchou a hrdostí nebo, chcete-li, mezi zdravým a nezdravým sebevědomím. Základ je totiž stejný.

Máme radost z úspěchu. Odlišné je však to, jak tuto vnitřní radost prezentujeme navenek. Jsme-li na něco hrdí, nemusíme se chlubit druhým. Stačí nám užít si ten hřejivý pocit u srdce. Víme o svých kvalitách, známe svou cenu a své přednosti, ale zároveň známe i svá omezení, své hranice. Víme, že jsme omezeni svými náladami, pocity, zraněními, svými pudy i potřebami. Jsme-li však pyšní, okamžitě své úspěchy hlasitě vytrubujeme do světa s pocitem, že nikdo není tak dokonalejší jako my. Někdy si dokonce přivlastňujeme úspěchy druhých. Máme pocit, že všichni potřebují naše rady, že bez nás by nebyl svět tak úžasný.

Je dobré znát svou cenu. Zároveň je však dobré si uvědomit, že vždycky kolem nás budou lidé, kteří jsou bohatší, nebo naopak chudší, kteří jsou krásnější nebo chytřejší, nebo naopak ubožejší. Všichni ale máme jedno společné: jsme na zemi jen hosty. Nic jsme si na svět nepřinesli a nic si také neodneseme. Ta největší hrdost v dobrém slova smyslu, která by nás tímto životem měla provázet, je pak ta, že jsme Božími dětmi, Jeho milovaným stvořením. Amen.

Lenka Selčanová

Náš pane, prosíme tě, zbavuj nás přílišné pýchy.
Dávej nám odvahu, abychom dokázali přijmout sami sebe
se všemi svými klady i zápory,
se svými úspěchy i s nedokonalostmi.
Uč nás poznávat tvou bezmeznou lásku,
která přijímá i toho největšího hříšníka.
Uč nás, abychom v každém člověku i sami v sobě
především spatřovali Boží dítě, tvůj láskyplný výtvar. Amen.

Podivuhodný...

Dokončení ze str. 1

vydal spolu s Jiřím Langrem (autorem Devíti bran) na studijní stáž k chasidským rabínům do Haliče. Získal chasidskou rabínskou aprobaci (jediný chasidský rabín v českých zemích), založil tam i rodinu. Krátce po ukončení války se vrátil do Prahy dokončit univerzitní studium a následující habilitaci v oboru semitské filologie. Působil jako badatel i soukromý docent, přednášel i na pražské německé univerzitě v době její akademické přístupnosti a zároveň jako rabín v pohřebním bratrstvu pražské židovské obce. Jeho neukojitelná touha po vědění jej vedla na univerzitní stáže (Tübingen, Göttingen, Edinburgh)... Tak se vypracoval na odborníka semitské orientalistiky světové pověsti. Není nutno dodávat, že své svěření v době nacistické okupace sdílel krutý osud svého lidu. Nacisté dobře věděli o jeho mimořádných znalostech; připravili pro něj zvláště zákeřný úděl. Po deportaci do Terezína byl ustanoven jako vedoucí „Talmudkomanda“, jednotky vězňů, kteří zpracovávali uloupené památky, knihy a obřadní předměty ze zlikvidovaných židovských ko-

munit. Ve svých zrůdných plánech chystali totiž tehdy nacisté vytvoření „muzea vyhynulé rasy“. Aby jej ještě více zdeptali, deportovali celou jeho rodinu do Osvětimi, kde byla vyvražďena. Muneles sám v zoufalství své trýznitele vícekrát žádal o svou deportaci za rodinou – vězňitelé vždy odmítli. V posledních týdnech války se mu podařilo uprchnout z Terezína, skrýval se v krajině Brdů a po revoluci přejal žalostné zbytky knihovny a archivů uchovaných v pražské židovské komunitě. Když seznal konečný osud svých nejbližších, jeho svět víry a v budoucí smysl existence židovského národa se zhroutil. Kladl si tehdy věcnou otázku jeho předků: „Proč? Proč připouští Hospodin takové utrpení svého vyvoleného lidu? Nejvyšší neodpověděl... A Otto jej dále vyzýval, ba přel se se svým Stvořitelem slovy předků, proroků a mluvčích lidu, jak je poznal v posvátných knihách sepsaných v časech utrpení lidu Izraele. Proč? Proč? Slyšíte v otázce žal chudého mlékaře Tovjeho či bolestné kvílení skřípeka jurodivého šumaře, když za kozáckých pogromů hoří chudé židovské příbytky v Šepetovce? Nezapomenutelný obraz Jewisonova filmu Šumař na střeše z příběhů amerického jidiš spisovatele Šoloma (Rabinovitze) Alejchema. Žalmista ale tlumočí jinak Hospodinovu odpověď, v duchu Boží všudypřítomnosti a péče o jeho stvoření...
...Zaměřím-li k nebi, jsi tam, a když si ustelu v podsvětí, také tam budeš...

Když řeknu: Snad mě přikryje tma, i noc kolem mě se stane světlem. Žádná tma pro tebe není temná: noc jako den svítí, temnota je jako světlo... (Ž 139)
Dar badatelského zájmu, daný mu do vínku, Munelese nikdy neopustil. Vedle externích přednášek na filosofické fakultě konzolidoval sbírky knihovny Židovského muzea, pro něž byl významný vzácný dar části rozsáhlé sbírky hebraik uchovaných za okupace ve skrýších devícté kolejni knihovny. Jím vrátila knihovna jeho dávný pedagogický dar jazykové přípravy absolventů HBF. Muneles dále publikoval. A v době režimního antisemitismu raných padesátých let, skrývajíc se za novotvarem agitpropu „kosmopolitní sionismus“, i přes silný politický odpor prosazoval za příspěvi odvážné Hany Volavkové, významné kunsthistoričky a tehdejší ředitelky Židovského muzea, vydání rozsáhlé studie o židovské Praze, i dalších publikací ve sbírce Židovské památky v Čechách a na Moravě. Pracoval na nich spolu se svou manželkou, někdejší posluchačkou a spolupracovnicí Miladou Vilímkovou, z rodu režimem zlikvidovaného slavného nakladatelství Vilímek. Zemřel v době svítajícího nadějného ovzduší Pražského jara. Usídlenci, zachráněni ze zničených židovských komunit ve střední a východní Evropě, vybudovali v poválečné době v kanadském Torontu rozsáhlou studijní a nauč-

„V poválečné době, kdy jsem svého učitele poznal, nežil ovšem již chasidským způsobem. Otřes genocidy zřejmě způsobil, že přestal praktikovat přísné předpisy judaismu a došlo k určité změně jeho náboženského přesvědčení. Jsem ovšem přesvědčen o tom, že víru v Boha neztratil, jak dosvědčuje jeho náboženský pohřeb. Jeho víra se však stala nadkonfesijní, obecně humanistickou, ale zároveň i rezignující a jistě skeptickou. Od té doby, co můj učitel před čtyřiceti lety odešel do budoucího a snad (doufejme) spravedlivějšího světa, jsem přečetl řadu knih o mystice, chasidismu a o lidech, které chasidská literatura nazývá slovem 'spravedliví'. A zjistil jsem, že značná část jejich rysů se nalézala také v osobnosti mého učitele, jenž dokázal pozměňovat svoje okolí, a to nenásilným, pozvolným a spíše skrytým způsobem. Základním rysem jeho duše byla ztráta či podstatné oslabení vlastního egoismu, což je dnes v konzumní společnosti jevem jen velmi ojedinělým. Ve vědecké práci se to projevilo tím, že vždy měl čas pro druhé, vždy odložil vlastní plány a trpělivě pomáhal všem, kteří jej požádali o pomoc. Na rozdíl od dnešního požadavku stálého publikování, požadavku 'publish or perish', nebyla ani publikační činnost pro Dr. Munelese tím hlavním. Často mne upozorňoval na to, že v ní nespočívá smysl lidského života. 'A co tedy má skutečný smysl?' tážal jsem se jej. A on mi odpovídal: 'Snažte se být moudrý.' - 'A co je moudrost?' pokračoval jsem. 'Moudrost je to, co ve vás zůstává, i když zapomenete vše, co jste se na tomto světě naučil.'“
Hlavní smysl života spatřoval tedy můj učitel ve stálé snaze o dosahování moudrosti a v jejím sdělování druhým lidem. A to ústním způsobem, formou otázek a odpovědí, přetvářejících lidskou duši.

(Uvedl o svém příteli a učiteli Vladimír Sadek, český judaista a znalec židovské mystiky. Zdroj wikipedia)

Můžete si přečíst

Devatenáctiletý Američan Bruce Olson (nar. 1941) kdysi pocítil povolání, odletěl do Venezuely a vydal se pěšky do Amazonie. A jelikož měl talent na jazyky, v novém prostředí se brzy domluvil. Ale to neznamená, že by ho indiáni přijali hned. První přivítání bylo provázeno útoky šípů, byl raněn a musel se léčit. Ale vrátil se a posléze se ukázalo, že indiáni jsou ve skutečnosti velmi přátelští, pouze se báli. Kdo by se také nebál! Špatných zkušeností už bylo víc než dost a nyní se zde objevily ambiciózní naftařské společnosti. Olson se sprátelil s domorodým kmenem, usadil se zde, poznal jejich životní styl a udělal mnoho pro vylepšení jejich života. A také jim kázal Krista. Domorodci mu vyprávěli své náboženské legendy včetně té, že přijde prorok, vysoký muž se žlutými vlasy, a přinese nové náboženství „z kmene bambusu“. Olson byl blondák, a tak si uvědomil svou příležitost. Ale jak je to s tím bambusem, tomu Olson nerozuměl. Když před ním jednou rozsekli bambusový kmen napůl, začaly se z něj rozvíjet schoulené listy. Tehdy vyndal Olson Bibli, listoval v ní a indiáni se nestačili divit. A vyprávěl mu různé další legendy, třeba o tom, že mravenci dřív nestavěli mraveniště a jistý člověk je to chtěl naučit. Jenže byl příliš veliký a mravenci se ho báli. Ale pak se zázrakem sám stal mravencem.

Mravenci byli překvapeni: To jsi byl ty, co jsi nám chtěl postavit mraveniště?... A na základě tohoto vyprávění misionář vysvětlil indiánům, co to je vtělení. Zkrátka, kdo pozná místní mentalitu, může objevit nové způsoby zvěstování. Život v pralese ovšem není idyla, jak si možná civilizovaní lidé představují. Špína – a není kde se umýt, nemoc, jídlo sporadicky... Vymoženosti civilizace, které považujeme za samozřejmost, jsou nedostupné. Civilizovaní lidé si myslí, že přírodní národy žijí v harmonii s přírodou – ale stejně tak si zase přírodní lidé myslí, že výrobky jsou v civilizovaném světě zadarmo, že je stačí sbírat jako ovoce v pralese. Ale zpět k Olsonovi: poté co ho zajali a dlouho věznili kolumbijské partyzáni, i jim hlásal evangelium a pomáhal. V partyzánském táboře stál dokonce před popravicí četou – ale vše nakonec dopadlo dobře. A když nyní ve stáří přehlédně svůj život, tak se nestačí divit, jaký pokrok se indiánům podařilo učinit. Náš krátký článek nemůže být více než upoutávkou na knihy, které Olson napsal a které jsou plné zajímavostí o indiánech, ale taktéž obsahují hluboký křesťanský náboj. V češtině vyšly dvě, přičemž ta druhá obsahuje i výtazek podstatných věcí z první. Je jen škoda, že se shánějí dosti obtížně.

Pavel Benda

Bruce Olson: Bručko - běloch, který se stal indiánem, KMS 1997

Bruce Olson a James Lund: Bručko a motilonský zázrak. Jak Bruce Olson dovedl indiány z doby kamenné do 21. století, KMS 2017

Příměstský tábor v Mariánských Lázních

Pro své úkoly si Bůh může vybrat každého. Poznala to královna Ester i táborníci v Mariánských Lázních.

Na faře v Mariánských Lázních se konal už šestý ročník dětského křesťanského tábora. Děti tentokrát hrály táborovou hru na motivy starozákonního příběhu královny Ester. Ta mohla zavřít oči a spokojeně žít svůj život na perském královském dvoře, ale zůstala věrná Hospodinu a svému lidu a odvážila se předstoupit pod hrozbou smrti před svého manžela, aby židovský národ zachránila. Hlavní hrdinka letošní celotáborové hry na příměstském táboře v Mariánských Lázních byla krásná a moudrá. Ano, jednalo se o královnu Ester, která dostala od Boha úkol, aby uchránila svůj národ od vyhlazení. Letos se tábor na mariánskolázeňské husitské faře konal už pošesté a ústřední příběh - tentokrát starozákonní - děti opět sledovaly jak v táborových hrách, tak při dopolední dějepravě.

Děšť nás zaskočil jen trochu

Zatímco v loňském roce nás během tábora pronásledovalo všudypřítomné vedro, letos táborníky trochu potrápil déšť. Především při stanování v blízkých Vlčovicích, během kterého museli přečkat noční bouřku. Díky statečnosti dětí a pomoci našich hostitelů z rodiny Medalových ale vše dobře dopadlo a odnesli jsme si alespoň ten pravý tábornický zážitek. Lehce nevyzpytatelné počasí dětem nezakazilo ani výlet do přírodního lanového centra Sv. Linhart u Karlových Varů, který jsme spojili s prohlídkou blízké obory s daňky a divokými prasaty. Stihli jsme se zahrát spoustu her, ať už v mariánskolázeňských parcích nebo v blízkých lesích.

Na základně pak na děti vždy čekala spousta vydatného jídla, a to i díky pomoci ochotných rodičů a dalších členů mariánskolázeňské náboženské obce, kteří dobrovolně přiložili ruku k dílu. Za to jim patří velký dík, stejně jako rodinám Kalenských a Bělunkových, které tradici dětských křesťanských táborů udržují stále živou.

Příští rok znovu

Po slavnostní bohoslužbě, která tábor završila a při které čtyři děti poprvé přistoupily k večeři Páně, se děti opět rozutekly ke svým dalším prázdninovým zážitkům. Protože ale téměř všechny bydlí v Mariánkách nebo v přílehlých obcích, budou se během roku dále setkávat jako spolužáci ve škole nebo na hodinách duchovní péče či dalších kroužcích. Z tábora si účastníci odnesli nejen nová přátelství, ale také spoustu vědomostí a získali představu o svých schopnostech. Díky různým hrám totiž měli možnost rozvíjet nejen své fyzické, ale také intelektuální dovednosti, vyzkoušet si svou statečnost například při nočním bobříku odvahy. A snad se také naučili, že v soutěžích není důležité jen vyhrávat, ale také chovat se férově, ovládat se, spolupracovat se svým týmem, pomáhat ostatním - a užít si legraci. Vedoucí se zase mohli znovu přesvědčit o tom, že dětská fantazie umí z malého lázeňského města vytvořit nové místo, které dosud neznali. Oni i táborníci už se těší na příští rok, kdy se má tábor konat znovu.

Adéla Denková

Zprávy

Setkání rodin CČSH

Srdečně vás zveme na víkendové setkání rodin CČSH v Krkonoších s programem pro děti i dospělé. Součástí bude celodenní výlet pro dospělé a starší děti s průvodcem, společné grilování, bohoslužba a aktivity pro děti. Setkání se uskuteční v penzionu Betlém v Jan-
ských Lázních 4. - 6. 10. Bližší informace a přihlášku najdete na www.betlempenzion.cz v záložce akce. **PČ**

Tradiční řemeslné trhy

V sobotu 7. září a v neděli 8. září ožije pražská Kampa atmosférou trhu. Letos již počtrnácté představí svou práci a um keramici, řezbáři, kožedělci, kudláři a krasohledaři. Doprovodný program slibuje divadlo i hudbu v „unplugged“ verzi. Trhy se konají od 10 hodin a doprovodný program je naplánován mezi 13. až 19. hodinou. Děti i dospělí se mohou těšit na pohádky, pro velký loňský úspěch se na Kampu vrátí kouzelní EŇO ŇUŇO (Lukáš Bouzek z Loutek bez hranic). O hudební doprovod se postarají The Brownies, Mário Biháry s Irenou Budweiserovou a Jamair, Mantaban, Dobrovoly a v neděli na závěr Kampu rozparádí Šoulet. Krom kulturního programu si budete moci vyzkoušet jízdu na

unikátním bicyklu pro kvadruple-giky. Podrobný program najdete na www.sananim.cz.

Přáním i cílem organizátorů je oživit půvabnou lokalitu Kampa ryze českým řemeslem a nabídnout nejen turistům, ale především obyvatelům Prahy příjemnou rodinnou atmosféru. Tradiční řemeslné trhy pořádá nezisková organizace SANANIM, která nejen v Praze zajišťuje komplexní péči o drogově závislé a jejich rodiny a blízké, s cílem pomoci nejen jim, ale i široké veřejnosti – tj. zajišťovat prevenci a snižovat škody způsobené drogami a jejich dopady na společnost. **Vstupné zdarma. JH**

Generál M. R. Štefánik a jeho otec Pavol Štefánik

„Generál M. R. Štefánik a jeho otec Pavol Štefánik“ je název přednášky, kterou pronese Mgr. Martin Fajmon na podzimním semináři historické společnosti VERITAS.

Seminář se bude konat v Pardubicích jako obvykle v sálku na faře Českobratrské církve evangelické v ulici Sladkovského č. 638, a to v sobotu dne 19. října od 10 hodin. Všichni zájemci jsou srdečně zváni. Pozn.: fara je šestý dům za evangelickým kostelem směrem od centra. **redakce**

Adra běh aneb běžíme pro lepší svět

V neděli 22. 9. se uskuteční dobročinný běh s příznačným heslem „běžíme pro lepší svět“. Běží se za podporu cílů udržitelného rozvoje, mezi které patří kupříkladu přístup ke vzdělání a k pitné vodě pro všechny, konec hladovění a odpovědná spotřeba, jde tedy celkově o podporu plánu, který již v roce 2015 podpořily téměř všechny státy světa.

Startuje se z pražského parku Ladronka v 9.30 h. Startovní formou daru činí 300,- při elektronické (online) platbě a 500,- v rámci platby přímo na místě. Pro dětské účastníky jsou běhy zcela zdarma.

Závody jsou rozděleny na jednotlivé kategorie, takže si mohou vybrat jak zdatní běžci, tak i rekreační závodníci.

Adra (Adventist Development and Relief Agency) je mezinárodní humanitární organizace, která pomáhá lidem v nouzi jak v ČR, kde je jedním z největších koordinátorů pomoci v rámci mimořádných událostí, tak i jiných zemích, převážně v těch rozvojových. Více informací o organizaci i běhu naleznete na internetové stránce www.adrabeh.cz, kde je také možné se s předstihem registrovat. **red**

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

O hostinách

Z textu Lukáš 14,7-14 vypisujte písmenka podle následujícího klíče - první číslo značí verš, druhé slovo v daném verši a třetí určuje písmeno v tomto slovu. Postupujte po sloupcích.

11,2,1	14,7,3	12,1,4
7,7,4	10,3,2	10,2,1
12,2,3	8,1,4	7,7,3
9,3,1	7,6,2	
13,6,7	9,8,5	

(Řešení z minulého čísla: Sobota).

Jana Krajčířiková

Přednášky, semináře, rozhovory a modlitební ztišení budou obsahem setkání těch, kdo chtějí rozšířit své vzdělání, prohloubit svůj duchovní život, kladou si otázky víry a získanými poznatky a zkušenostmi chtějí sloužit druhým.

Probírat se bude Starý i Nový zákon, věrouka (vyznání víry, svátosti, srovnání církvi, věroučné důrazy CČSH), praktická služba (liturgie, komunikace, řady), úvod do duchovního života a religionistika.

Bližší informace: Světluše Košíčková, tel. 607 025 678, svetla.kosickova@gmail.com.

Přednášky a semináře spojené s duchovním programem budou probíhat zpravidla první sobotu v měsíci od 9 do 16 hod. v Penzionu Zahradka v Brně, Lipová 26 od 5. 10. 2019.

*Církev československá husitská
Brněnská diecese
zve ke studiu shrnujícího*

Kurzu základů teologie

Z ekumeny

FESTIVAL CAMPFEST

Na začátku srpna jsme se vydali s kamarády z Prahy na čtyřdenní křesťanský festival Campfest na Slovensko. Festival se odehrával na krásném ranči v Kráľové Lehote (u Liptovského Mikuláše), který je obklopen Tatrami. Z Prahy to není úplně blízko - pro představu - za stejný čas byste dojeli do Chorvatska k moři.

Campfest pořádá Mladěž pre Krista - Slovensko a každý rok má jiné téma; letošní téma bylo Krok vpřed. Program nabízí různé semináře, workshopy, přednášky, duchovní poradenství, sporty, multizánrové koncerty a chvály. Na ranč přijíždí křesťanské kapely z různých zemí z celého světa.

Každý rok se na Campfest vydá zhruba 6500 lidí.

Klára Chmelová

Kostel sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí

pondělí 2.9. 2019, 20.00
PRAGUE BRASS ENSEMBLE
Michaela Káčerková - varhany
J. S. BACH, A. DVOŘÁK, F. MENDELSSOHN-BARTHOLOMAY, G. GERSHWIN

úterý 3.9. 2019, 17.00
Jan Kalfus - varhany
Yvona Škvárová - mezzosoprán
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

středa 4.9. 2019, 17.00
Josef Popelka - varhany
Miroslav Lopuchovský - flétna
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, G. PH. TELEMANN, M. MARAIS

středa 4.9. 2019, 20.00
VIVALDI ORCHESTRA PRAGA
Václav Návrat - barokní housle
Yvona Škvárová - mezzosoprán
W. A. MOZART, A. DVOŘÁK, A. VIVALDI, G. F. HÄNDEL

čtvrtek 5.9. 2019, 17.00
SAINT NICHOLAS CHAMBER SOLOISTS
Michal Hanzal - varhany
Martina Bauerová - soprán
František Bílek - trubka
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, C. SAINT-SAËNS

pátek 6.9. 2019, 17.00
Marie Šestáková - varhany
Zuzana Kopřivová - mezzosoprán
J. S. BACH, A. VIVALDI, W. A. MOZART, C. FRANCK

pátek 6.9. 2019, 20.00
PRAGUE STRING ORCHESTRA
Adéla Vondráčková - housle
Vratislav Vlana - hoboj
W. A. MOZART, J. S. BACH, A. VIVALDI, A. DVOŘÁK

sobota 7.9. 2019, 17.00
Zuzana Němečková - varhany
Petr Příbyl - viola
J. S. BACH, G. PH. TELEMANN, W. A. MOZART, C. FRANCK

sobota 7.9. 2019, 20.00
CONSORTIUM PRAGENSE ORCHESTRA
Yvona Škvárová - mezzosoprán
Miroslav Laštovka - trubka
J. S. BACH, A. VIVALDI, W. A. MOZART, N. PAGANINI

neděle 8.9. 2019, 17.00
BŘEVNOV MONASTERY MIXED CHOIR
Adolf Melichar - sbormistr
Drahomíra Matznerová - varhany
Petra Břicháčková - soprán
Gabriela Pešínová - soprán
W. A. MOZART, C. SAINT-SAËNS, S. RACHMANINOV, A. DVOŘÁK

neděle 8.9. 2019, 20.00
CAMERATA PRAGENSIS ORCHESTRA
Aleš Bárta - varhany
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, W. A. MOZART

Změna programu vyhrazena.

Autor kresby: Tomáš Altman

